

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719203943
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5719203943.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v spore žalobcu: E. R., nar. XX.XX.XXXX, P. č. XXX, XXX XX P., právne zastúpený: JUDr. Dašena Gombíková, advokátka, so sídlom M. R. L. č. XX, XXX XX R., proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova č. 2, 812 85 Bratislava I, o náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 15C/48/2019-153 zo dňa 28.septembra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalovanému p r i z n á v a proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu. Poukázal na to, že titulom na uplatnenie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy zo strany žalobcu je nezákonné rozhodnutie, a to uznesenie o vznesení obvinenia Obvodného oddelenia Policajného zboru Martin - západ ČVS: ORP-1202/02-MT-2009 zo dňa 25. 09. 2009 (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 25. 09. 2009“). Za Slovenskú republiku v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z. v danom prípade koná Generálna prokuratúra SR. Podaniami zo dňa 22. 12. 2017 a 15. 02. 2018 (odstránenie nedostatkov podania) žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na Ministerstvo spravodlivosti SR, ktoré listom zo dňa 26. 02. 2018 predmetnú žiadosť z dôvodu príslušnosti postúpilo na Generálnu prokuratúru SR. V rámci tejto žiadosti žalobca uplatnil nárok na náhradu škody z dôvodu nezákonného rozhodnutia, za ktoré označil uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 25. 09. 2009, a to škodu spočívajúcu vo výške účelne vynaložených trov konania 1 738,85 eur, ako aj nemajetkovú ujmu vo výške 16 800 eur. Generálna prokuratúra SR na žiadosť žalobcu reagovala tak, že ním uplatnený nárok na náhradu škody nebude uspokojený, nakoľko má zato, že zákonné dôvody a zákonné podmienky na uspokojenie ním uplatnených nárokov nie sú dané a zároveň bolo poukázané nato, že žalobca ako obvinený proti uzneseniu o vznesení obvinenia z 25. 09. 2009 nepodal sťažnosť, z ktorého dôvodu neexistuje nezákonné rozhodnutie prokurátora a ani nezákonný postup prokuratúry v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. Vzhľadom na uvedené bola splnená zákonná podmienka upravená v § 15 a § 16 zák. č. 514/2003 Z. z. a to, predbežné prerokovanie nároku na príslušnom orgáne. Ustanovenie § 5 a § 6 zák. č. 514/2003 Z. z. upravuje všeobecné podmienky týkajúce sa nezákonného rozhodnutia akéhokoľvek, teda nezákonného rozhodnutia, v dôsledku ktorého vznikla účastníkovi škoda. Základnými podmienkami, ktoré vyžaduje § 6 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. je, aby poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok. Z pripojeného trestného spisu bolo zistené,

že uznesenie o vznesení obvinenia z 25. 09. 2009 bolo žalobcovi doručené dňa 30. 10. 2009 a zároveň v tento deň bola spísaná zápisnica o výsluchu obvineného, kde v samotnej zápisnici žalobca ako obvinený uvádza, že svoje právo nevypovedať nevyužíva, sťažnosť voči uzneseniu si zatiaľ nepodáva, odklad výsluchu nežiada a bol mu poskytnutý dostatočný čas k preštudovaniu uznesenia. Uviedol, že sa cíti byť zdravotne v poriadku a obhajcu si zatiaľ nevolí. Zároveň v tento deň dal žalobca ako obvinený súhlas k mediácii, t. j. k mimosúdnejmu riešeniu sporu v predmetnej veci. Žalobca však súdu nepreukázal podanie sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Zákonodarca v ustanovení § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. podmienil priznanie náhrady škody poškodenému voči štátu výslovným splnením povinnosti zo strany poškodeného spočívajúcej vo využití riadnych opravných prostriedkov proti nezákonnému rozhodnutiu. Ide o určitý druh prevenčnej povinnosti kladenej na poškodeného vychádzajúcej zo zásady „právo patrí bdelym, pozorným, ostražitým, bedlivým“ - „nech si každý chráni svoje práva“ ovládajúce súkromné právo. Je potrebné, aby poškodený vlastným aktívnym konaním zabránil vzniku škody, alebo aspoň zredukoval jej rozsah tým, že nezákonné rozhodnutie bude na podklade jeho opravného prostriedku podrobené prieskumu zákonnosti a prípadne zrušené príslušným orgánom čo v najskoršom možnom štádiu konania. Žalobca tvrdil, že samotné uznesenie o vznesení obvinenia nebolo riadne zdôvodnené, že 30. 10. 2009 sa vyjadroval do zápisnice, že sa ničoho nedopustil, nesúhlasil so zmierním, podmieneným zastavením trestného stíhania a konaním o dohode o vine a treste po poučení s týmito podmienkami. Avšak tieto tvrdenia nekorešponovali s vyšetrovacím spisom, kde je jasne daný súhlas žalobcu ako obvineného k mediácii, t. z. k mimosúdnejmu riešeniu sporu v predmetnej veci. Za prípad hodného osobitného zreteľa nemôže byť skutočnosť tvrdená žalobcom, že predmetné uznesenie nemalo vypovedaciu hodnotu, nebolo v ňom uvedené to, čo by malo byť v súlade so znením § 176 ods. 2 Trestného poriadku. Poukazoval na to, že v uznesení sa spomína len jedno podanie údajnej poškodenej, a to oznámenie vo veci podozrenia z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu zo dňa 27. 06. 2009, zhodne ako v priestupkovom konaní. Ako osoba, ktorá nemá právne vzdelanie, predpokladal, že keď zopakuje svoje vysvetlenia ohľadom skutku z priestupkového konania, nakoľko jeho výsluch sa týkal oznámenia vo veci podozrenia z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu ako to vyplýva z odôvodnenia uznesenia, nebude môcť byť odsúdený, nakoľko mal vedomosť, že údajne poškodená si to na neho len vymyslela. Zároveň poukázal na obsahovú ľstivosť predmetného uznesenia, spôsob jeho predvolania a doručenia tohto uznesenia. Zo zápisnice z ústneho pojednávania v trestnej veci zo dňa 27. 04. 2010 vyplýva, že bol pripojený priestupkový spis č. 09/02593-414/E, pričom na č. l. 68 sa nachádza rozhodnutie o zastavení konania Obvodného úradu Martin, odboru všeobecnej vnútornej správy zo 28. 07. 2009, ktorým správny orgán konanie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa mal dopustiť žalobca tým, že dňa 27. 06. 2009 slovne napádal O. J. a fyzicky ju napadol, zastavil, nakoľko bola vec postúpená na Okresnú prokuratúru Martin. O uvedenom postupe bol žalobca upovedomený listom zo dňa 28. 07. 2009. Uznesenie zo dňa 25. 09. 2009 bolo žalobcovi riadne doručené pri jeho výsluchu dňa 30. 10. 2009 a je v ňom riadne uvedené, že sa ním začína trestné stíhanie a súčasne vzniká obvinenie. Uznesenie obsahuje aj poučenie o možnosti podať riadny opravný prostriedok, a to sťažnosť do 3 dní od jeho oznámenia u povereného príslušníka policajného zboru, ktorý ho vydal. Ostatné skutočnosti, ktoré uvádzal žalobca súviseli so samotným trestným konaním, to znamená, že išlo o skutočnosti, ktoré neboli relevantné vo vzťahu posúdenia prípadu hodného osobitného zreteľa. V zmysle judikatúry sa považuje za prípad hodného osobitného zreteľa taký výnimočný prípad, v ktorom sa vyskytujú osobitné skutkové alebo právne okolnosti na strane účastníka, ktoré by mu vylučovali alebo znemožňovali podanie riadneho opravného prostriedku. Napr. o náhlu hospitalizáciu v zdravotníckom zariadení, obmedzenie alebo strata procesnej spôsobilosti, prípadne výpoveď splnomocnenia advokátom, alebo takýto druh prípadu. V danom prípade sa o prípady hodné osobitného zreteľa nejedná. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/171/2009, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/827/2015. Vzhľadom na uvedené, žalobca nespĺnil zákonnú podmienku, a to podanie riadneho opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu a nepreukázal ani, že ide o prípad hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by splnenie tejto podmienky sa nevyžadovalo. O nároku na náhradu trov konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalobca s tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie nie je presvedčivé a nie je v súlade s § 220 ods. 2 CSP. V bode 17. odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie urobil preukázateľne nesprávny záver, s poukazom na prílohu č. 1, t. j. 5. strana zápisnice o výsluchu obvineného E. R. zo dňa

30.10.2009, keď nesúhlasil s ukončením veci zmluvou, podmieneným zastavením trestného stíhania, alebo dohodou o vine a treste nakoľko sa ničoho nedopustil. Na potvrdenie uvedeného poukazuje na oslobodzujúci rozsudok sp. zn. 3T/211/2009-380 zo dňa 04.10.2016, v ktorom sa konštatuje, že obžalovaný tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní jednoznačne poprel, že by sa dopustil skutku. Súd prvej inštancie neaplikoval zákonom poskytnutú možnosť úvahy, len formalisticky a drakonicky zvolil prísny postup, ako to vyplýva zo znenia bodu 16. odôvodnenia. Práve okolnosti, za akých bolo žalobcovi začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie podrobne popísané v žalobnom návrhu, resp. preukazované obsahom trestného spisu, dávajú priestor pre aplikáciu zákonom poskytnutej možnosti úvahy. V právnom štáte by malo byť samozrejmosťou že aj „nebdelí, nepozorní, neostražití, nebedliví“ nebudú trestne stíhaní a právoplatne odsúdení za skutky, ktoré nespáchali, že k tomuto účelu nebudú používané postupy a rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní ľstivého charakteru, ako tomu bolo v danom prípade. Vo vzťahu k rozhodnutiu o nároku na náhradu trov konania sa dovoľáva aplikácie § 257 CSP, nakoľko má zato, že tu existujú dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti pre nepriznanie náhrady trov konania, ktoré predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo/17/2009, 5Cdo/67/2010, 3MCdo/46/2012) nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnúť. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva takýto postup súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti poukázal na účel predbežného prerokovania nároku, ktoré by malo smerovať k objasneniu situácie a zároveň k vytvoreniu podmienok na mimosúdne urovnanie sporných nárokov, k čomu v tejto veci nedošlo, čoho priamym následkom bolo následné podanie predmetného žalobného návrhu na súd. Predbežné prerokovanie nároku bolo zásadným spôsobom v negatívnom zmysle ovplyvnené neznalosťou rozhodujúcich skutočností ako je dôvodné sa domnievať najmä zo záverov Generálnej prokuratúry SR pri odmietnutí podanej žiadosti a skončení konania na prokuratúre, na ktoré žalobca poukazoval už vo svojom žalobnom návrhu. Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku Generálnou prokuratúrou SR bola prejednaná z dôvodu, že jej bola postúpená Ministerstvom spravodlivosti SR a v zamietavom stanovisku táto konštatuje, že Generálna prokuratúra SR nekoná v mene Slovenskej republiky vo veci náhrady škody vzniknutej vedením civilného konania, ani vedením priestupkového konania nakoľko v týchto konaniach nevystupovala. Ďalej v stanovisku bolo uvedené, že konanie trvalo 7 rokov na okresnom súde a nie v prípravnom konaní a že zo spisu je známe, že na dobu trvania súdneho konania mala vplyv výmena zákonného sudcu, ako aj pribratie Úradu súdneho lekárstva a forenzného traumatológie Žilina pre účely vypracovania kontrolného znaleckého posudku. Čiže v stanovisku argumentuje v podstatnej časti preukázateľne nesprávnymi informáciami, ktoré potom toto jej stanovisko robia nedôveryhodným. Na preukázanie opodstatnenosti svojho nároku uvádza rozhodné skutočnosti pokiaľ sa vo vyjadrení SR - OP MT t 26.08.2020 uvádza, že „v súdnom spise sp. zn. 3T/211/2009 sa druhé trestné oznámenie nenachádza a rovnako ani mnou vyhotovenej ilustrácie GP SR nevyplýva, že by iné trestné oznámenie existovalo“ a v uznesení o začatí trestného stíhania sa spomína len jedno podanie údajnej poškodenej, a to oznámenie vo veci podozrenia z priestupku z 27. 06. 2009, je to potom priamym tvrdením existencie žalobcom tvrdeného prípadu hodného osobitného zreteľa. Obdobne vo vyjadrení SR - OP MT bolo uvedené, že skutok, ktorý mal údajne naplňať znaky skutkovej podstaty trestného činu nebol skutok v zmysle oznámenia vo veci podozrenia z priestupku proti občianskemu spoluzitiu z 27. 06. 2009. V postavení obvineného sa vyjadroval ku skutku v zmysle oznámenia vo veci podozrenia z priestupku proti občianskemu spoluzitiu zo dňa 27. 06. 2009 t. j. zhodne ako v priestupkovom konaní. Keďže nemá právne vzdelanie a nikomu neublížil predpokladal, že keď zopakuje svoje vysvetlenie ohľadom skutku z priestupkového konania, nakoľko jeho výsluch sa týkal oznámenia vo veci podozrenia priestupku ako to vyplýva z odôvodnenia uznesenia o začatí trestného stíhania a súčasne vznesení obvinenia, nebude môcť byť odsúdený nakoľko mal vedomosť, že údajná poškodenej si to na neho len vymyslela. Od začiatku svoju vinu popieral a z pohľadu následných udalostí je dôvodné sa domnievať, že na jeho neprospech bol v uznesení o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia odkaz na oznámenie vo veci podozrenia z priestupku zo dňa 27. 06. 2009 vyslovene účelový, lebo potom už vo vyšetrovacom spise sa nenachádzalo predmetné oznámenie. Ďalej poukázal na to, že jediné v predmetnom uznesení o vznesení obvinenia spomínané oznámenie z 27. 06. 2009 nebolo povereným príslušníkom PZ predložené ani pribratou znalkyni MUDr. Hulejovej. Vo vyšetrovacom spise nie je založené uznesenie na vypracovanie odborného vyjadrenia, z ktorého by bolo možné zistiť okolnosti ustanovenia MUDr. Hulejovej. Okrem výpovede poškodenej urobenej na 2-krát a z 25. 09. 2009 zmätočného odborného vyjadrenia od nekompetentnej znalkyne nemal „poverený príslušník PZ

Obvodného oddelenia Martin - západ“ dňa 25.09.2009 žiaden iný dôkaz pre vydanie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Uvedené bolo fakticky len na základe bezhraničnej dôvery vo výpoveď údajnej poškodenej urobenej ako už bolo uvedené na 2 razy so značným časovým odstup, najmä po skončení preukázateľne neprimeranej práceneschopnosti a navzájom diametrálne odlišne, avšak odlišnosť zostala z neznámych dôvodov nepovšimnutá. Proti uzneseniu o začatí trestného stíhania a súčasne vznesení obvinenia z 25. 09. 2009 nebola prípustná sťažnosť v časti týkajúcej sa začatia trestného stíhania. Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie.

3. Žalovaný k odvolaniu žalobcu navrhol odvolanie zamietnuť a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Má zato, že súd sa v odôvodnení rozsudku vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami s poukazom na fakt, že nebola splnená základná podmienka pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu stanovenú zákonom č. 514/2003 Z. z. v § 6 ods. 2, pretože žalobca nevyužil možnosť podať proti uzneseniu o vznesení obvinenia, od ktorého odvodzuje svoj nárok, sťažnosť ako riadny opravný prostriedok. Žalobca existenciu dôvodu hodného osobitného zreteľa ako ju predpokladá § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. nepreukázal žiadnymi konkrétnymi subjektívnymi ani objektívnymi okolnosťami. Je zrejmé, že žalobca mohol pri vynaložení náležitej starostlivosti sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia podať a o tejto možnosti bol i riadne poučený. Uznesenie bolo doručené žalobcovi pri výsluchu dňa 30. 10. 2009, ktoré obsahovalo poučenie o možnosti podať riadny opravný prostriedok a zo zápisnice o výsluchu vyplýva, že poverený príslušník PZ vykonávajúci výsluch žalobcu vyslovene sa pýtal, či si podáva sťažnosť, pričom žalobca uviedol, že túto si zatiaľ nepodáva. Tvrdenie, že od začiatku popieral svoju vinu je z hľadiska splnenia podmienky stanovenej v § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. irelevantné. K námietke, že súd neskúmal existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania v zmysle § 257 CSP, uviedol, že v tejto časti rozhodnutie považuje za zákonné a správne. V sporovom konaní sa povinnosť nahradíť trovy konania spravuje pomerom úspechu vo veci, len výnimočne nemusí súd úspešnej strane priznať náhradu trov konania na základe § 257 CSP. Z ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. K žalobcom uvedenému dôvodu, že pri predbežnom prerokovaní nároku neboli vytvorené podmienky pre mimosúdne urovnanie nárokov, čo bolo dôvodom podania žaloby uviedol, že od počiatku bolo zrejmé, že nie sú splnené zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody, a to tak existencia nezákonného rozhodnutia ako ani podanie riadneho opravného prostriedku proti tomuto rozhodnutiu, o čom mal žalobca vedomosť, teda dôvody hodné osobitného zreteľa nemožno vzhliadnuť. Pre úplnosť uviedol, že náhradu trov konania si neuplatnil.

4. Žalobca v replike uviedol, že žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu zopakoval len svoje predošle tvrdenia všeobecného charakteru, dokola opakuje, že žalobca nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, avšak ani raz sa relevantným spôsobom nevyjadril k okolnostiam, za akých k tomu došlo a ktoré v zmysle judikatúry súdov SR korešpondujú s definíciou prípadov hodné osobitného zreteľa. Poukázal na znenie svojho odvolania a opakovane poukázal na nedostatok svojho právneho vzdelania, pretože bez neho nad jeho schopnosti ako obvineného v zmysle uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia postrehnúť obsahovú istivosť predmetného uznesenia, ako aj obdobného charakteru urobený spôsobom predvolania a doručenia uznesenia. Poukázal opäť na dôvody odvolania ohľadne oznámenia vo veci priestupku z 27. 06. 2009. Z dôvodov uvedených v odvolaní vyplýva, že bežná úroveň „bdelosti, pozornosti, ostražitosti, bedlivosti“ by žalobcovi nepostačovala na splnenie požiadavky súdu „nech si každý chráni svoje práva“. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že ani súd neprenikol do obludnej konštrukcie vyprodukovanej vyšetrovateľom a prokuratúrou proti žalobcovi. Deklarovaná spokojnosť žalovaného so znením odôvodnenia rozsudku nemá žiadne opodstatnenie vzhľadom na žalobcom preukázané nedostatky odôvodnenia rozsudku vrátane neaplikovania zákonom poskytnutej možnosti úvahy súdu resp. len formalistický a drakonicky prísny postup súdu, na ktorý sa súd obmedzil, ktoré ho robia nepresvedčivým a nie v súlade s § 220 ods. 2 CSP.

5. Žalovaný v duplike uviedol, že žalobca okrem toho, že osočuje orgány činné v trestnom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, a preto zotráva na svojom vyjadrení. Pokiaľ poukazoval, že uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia je obsahovo istivé a tak i spôsob predvolania a doručenia uznesenia, a že bolo jednoznačne účelovo nakladané s oznámením vo veci podozrenia z priestupku dňa 27. 06. 2009, tak poukázal na to, že trestné konanie je samostatným konaním odlišným od konania o priestupku, kedy si orgán činný v trestnom konaní musí vykonať samostatné šetrenie a

to kompletne bez ohľadu na zistenia z predtým vedeného priestupkového konania. Opäť poukázal na to, že v spise sa nachádza rozhodnutie o zastavení konania o priestupku, nakoľko vec bola postúpená po začatí konania na okresnú prokuratúru. O uvedenom postupe bol žalobca upovedomený listom zo dňa 28. 07. 2009. Išlo o bežný procesný postup predpokladaný zákonom o priestupkoch, kedy sa o skutku následne koná ako o trestnom čine v trestnom konaní. Žalobcovi bolo uznesenie o vznesení obvinenia riadne doručené pri výsluchu 30. 10. 2009, v ktorom je výslovne uvedené, že sa ním začína trestné stíhanie a súčasne sa znáša obvinenie, pričom uznesenie obsahuje i poučenie o možnosti podať riadny opravný prostriedok. Má zato, že dodržanie zákonom predpokladaného postupu orgánmi činnými v trestnom konaní, nemôže byť považované za ľstivé. Odvolanie žalobcu preto navrhuje zamietnuť a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

6. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), preskúmal rozhodnutie v intenciách § 379 a § 380 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a prejednávajúcu vec vecne správne posúdil. Nakoľko odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov, v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje a v podstatných bodoch naň odkazuje. Na zdôraznenie správnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie poukazuje iba na niektoré ďalšie skutočnosti (§ 387 ods. 2 CSP).

8. V konaní nebolo sporné, že uznesením OO PZ Martin - západ č. ČVS: ORP-1202/02-MT-2009, bolo začaté trestné stíhanie a zároveň žalobcovi bolo vznesené obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, lebo na základe zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že dňa 27.06. 2009 okolo 19:45 hod. v mieste svojho trvalého bydliska prišiel do kuchyne za švagrinou O. J., ktorej povedal, aby sa nestarala do jeho rodiny, pričom jej vylepil facku na pravú stranu tváre, na čo si O. J. ľahla na váleнду a zodvihla pravú nohu, aby zabránila ďalšiemu možnému útokú zo strany svojho švagra, na čo ju E. R. (žalobca) chytil za palec na pravej nohe a tento jej vykrútil, čím jej spôsobil zranenie posledného článku prsta pravej nohy s rozvíjajúcou sa podliatinou s dobou práceneschopnosti podľa odborného vyjadrenia v trvaní 22 dní. Predmetné uznesenie bolo žalobcovi doručené vyšetrovateľom dňa 30.10.2009 pred prvým výsluchom. Dňa 18.12.2009 Okresný prokurátor Martin podal na žalobcu obžalobu pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr.zák. na rovnakom skutkovom základe ako bolo vydané uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia zo dňa 25.9.2009. Okresný súd Martin vydal trestný rozkaz pod č.k. 3T/211/2009-37 zo dňa 05.02.2010, proti ktorému žalobca ako obžalovaný podal odpor. Na základe toho následne Okresný súd Martin rozsudkom č.k. 3T/211/2009-128 zo dňa 26.7.2010 uznal žalobcu za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví v zmysle obžaloby a bol mu uložený peňažný trest, pričom poškodená bola odkázaná s nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie. Odvolanie žalobcu ako obžalovaného bolo uznesením Krajského súdu Žilina č.k. 3To/136/2010-189 zo dňa 18.11.2010 zamietnuté. Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 2Nt/30/2012-46 zo dňa 03.04.2013 bola povolená obnova konania a zároveň zrušený rozsudok Okresného súdu Martin sp.zn. 3T/211/2009 zo dňa 26.07.2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp.zn. 3To/136/2010 z 18.11.2010. Napokon rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 3T 211/2009-380 zo dňa 04.10.2016, právoplatný dňa 23.12.2016 bol žalobca, ako obžalovaný spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku, nakoľko nebolo preukázané, že skutok sa stal.

9. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 1. júla 2004. Súdna judikatúra systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby,

treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (uznesenie najvyššieho súdu z 18. októbra 2010 sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 zverejnené v Zbierke stanovisk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2014). S poukazom na bod 8. odôvodnenia tohto rozhodnutia uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi zo dňa 25.9.2009 je nezákonným rozhodnutím, a teda je tu zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia.

10. Základnými podmienkami pre zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 5 a § 6 zák.č. 514/2003 Z.z. je nezákonné rozhodnutie, poškodený proti takémuto nezákonnému rozhodnutiu musí podať zákonný riadny opravný prostriedok, pričom nesplnenie tejto podmienky sa nevyžaduje iba ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa. Vyššie bolo konštatované, že uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonným rozhodnutím. Zároveň však vo veci bolo preukázané, že žalobca proti uzneseniu o vznesení obvinenia nepodal v zákonom stanovenej 3-dňovej lehote sťažnosť (riadny opravný prostriedok). Preto je vo veci nutné skúmať, či sa nejedná o prípad hodný osobitného zreteľa v zmysle § 6 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z.

11. Potrebné je uviesť, že zákonodarca v ustanovení vety druhej § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov len všeobecne definoval prípady výnimky zo splnenia povinnosti podania riadneho opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu v prípadoch hodných osobitného zreteľa. To, čo treba chápať pod pojmom : „prípady hodné osobitného zreteľa“ ponechal v každej konkrétnej veci na posúdenie orgánu, ktorý rozhoduje o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Vo všeobecnosti však možno ustáliť, že by sa malo jednať o prípady, keď nepodanie riadneho opravného prostriedku bolo spôsobené skutkovým alebo právnym stavom, ktorý vylučoval alebo znemožňoval jeho podanie. Malo by sa jednať o okolnosti na strane účastníka (napr. náhla nevyhnutná hospitalizácia v zdravotníckom zariadení, obmedzenie alebo strata procesnej spôsobilosti a pod.) alebo na strane orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal (nesprávne poučenie o možnosti podania opravného prostriedku, diskriminácia a pod.). Medzi skutočnosťami na strane orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal je potrebné zaradiť aj diskriminačné správanie sa orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal, voči účastníkovi pri ktorom sa s touto osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii. (rozsudok NS SR sp.zn. 5 Cdo 171/2009 z 29.04.2010)

12. V preskúmvanej veci nezákonné rozhodnutie (uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 25.9.2009) obsahovalo riadne poučenie o možnosti podať riadny opravný prostriedok (sťažnosť) proti nemu. Žalobcovi bolo uznesenie oznámené a zároveň doručované osobne vyšetrovateľom pred jeho prvým výsluchom dňa 30.10.2009. Zo zápisnice tohto výsluchu vyplýva, že žalobca sa vyjadril, že sťažnosť proti predmetnému uzneseniu „zatiaľ nepodáva“. Z obsahu trestného spisu vyplýva, že sťažnosť ako riadny opravný prostriedok nepodal ani následne v 3-dňovej zákonnej lehote. Zároveň sa vyjadril, že „odklad výsluchu nežiada, bol mu poskytnutý dostatočný čas k preštudovaniu uznesenia, zdravotne sa cíti v poriadku a obhajcu si nevolí“. Následne sa vyjadroval ku skutku, na základe ktorého mu bolo vznesené obvinenie a tento skutok bol riadne popísaný vo výrokovvej časti uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Preto podľa názoru odvolacieho súdu nemožno za prípad hodný osobitného zreteľa považovať tvrdenie žalobcu, že uznesenie bolo po obsahovej stránke ľstivé z dôvodu, že v odôvodnení uznesenia sa poukazuje na oznámenie poškodenej o podozrení zo spáchania priestupku a z dôvodu, že nie je právne vzdelaný mal za to, že keď zopakuje svoje vysvetlenie ohľadom skutku v priestupkovom konaní (keďže sa jeho výsluch týkal oznámenia o priestupkovom konaní) nebude môcť byť odsúdený, nakoľko mal vedomosť, že údajná poškodená si to len vymyslela. V bode 8. odôvodnenia tohto rozhodnutia sa konštatuje, že nezákonné rozhodnutie bolo riadne označené, že sa jedná o uznesenie o začatí trestného stíhania (teda nie priestupku) a zároveň o vznesení obvinenia žalobcovi pre prečin ublíženia na zdraví (nie z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu), a to pre skutok, ktorý bol vo výroku uznesenia riadne opísaný. Uvedené teda nemôže zakladať prípad, ktorý by mal byť hodnotený ako dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalobca pri uplatnení nároku na náhradu škody pre nezákonné rozhodnutie, nemusel splniť podmienku podania riadneho opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu. To, že žalobca počas celého konania popieral spáchanie skutku, na veci nič nemení, že nevyužil riadny opravný prostriedok, pričom už týmto svojim postupom mohol prípadne zabrániť ďalšiemu konaniu a vzniku ďalších nákladov vo veci. Žalobca nepreukázal ani diskriminačné

správanie sa orgánov činných v trestnom konaní voči jeho osobe, teda že sa s ním zaobchádzalo menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii. Napokon sám žalobca pri výsluchu dňa 30.10.2009 sa výslovne vzdal práva preštudovania spisu po skončení vyšetrovania (druhá strana zápisnice) a uvedené zopakoval aj po skončení výsluchu (piata strana zápisnice). Teda mal možnosť po ukončení vyšetrovania oboznámiť sa so všetkými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a následne v zmysle toho zvoliť svoju obranu, prípadne navrhnúť vykonať ďalšie dôkazy, ktoré právo vôbec nevyužil a výslovne sa ho vzdal.

13. Žalobca v odvolaní namietal, že v bode 17. odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie urobil preukázateľne nesprávny záver, s poukazom na prílohu č. 1, t. j. piata strana zápisnice o výsluchu obvineného E. R. zo dňa 30.10.2009, keď nesúhlasil s ukončením veci zmierom, podmieneným zastavením trestného stíhania, alebo dohodou o vine a treste nakoľko sa ničoho nedopustil. Na uvedené je nutné poukázať, že zápisnica o výsluchu žalobcu zo dňa 30.10.2009 na štvrtej strane obsahuje „súhlas obvineného k mediácii“, ktorý žalobca ako obvinený podpísal a následne na piatej strane zápisnice po výsluchu ku skutku vyslovil, že nesúhlasí s podmienkami zmieru, podmienenom zastavení trestného stíhania voči jeho osobe, ako aj dohodou o vine a treste, nakoľko sa ničoho nedopustil. Vzhľadom na uvedené je možné konštatovať, že skutočne žalobca najskôr súhlasil s mediáciou a následne pred ukončením výsluchu tento svoj súhlas zrušil. Teda odvolacia námietka žalobcu, že súd prvej inštancie v bode 17. odôvodnenia rozsudku prijal nesprávny záver je opodstatnená. Avšak uvedené nemá vplyv na prijatý záver v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

14. Za nedôvodnú považoval odvolací súd tiež námietku, že odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu nie je v súlade s § 220 ods. CSP. Naopak okresný súd dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská sporových strán, výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré na prejednávany prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil z akých úvah vychádzal, poukázal na súdnu judikatúru. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za svojvoľné, naopak rozsudok vyčerpávajúcim spôsobom zodpovedal všetky právne relevantné otázky, ktoré súviseli s uplatneným nárokom. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa prvostupňový súd neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, ustálenej judikatúry, nepoprel ich účel a podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavne konformné.

15. Odvolateľ napokon v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie vo vzťahu k trovám konania neskúmal splnenie podmienok § 257 CSP. Citované ustanovenie nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania (zásada úspechu vyplývajúca z § 255 CSP), obzvlášť v situácii, keď sa jedná o sporové konanie. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 257 CSP preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane sporu. Vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom strán sporu a je nutné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia na majetkové pomery z náhrady trov oprávnenej strany sporu. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj strán sporu v priebehu konania a pod. Nepriznanie náhrady trov konania musí zároveň zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči niektorej strane sporu a aby neodporovalo dobrým mravom.

16. Pokiaľ súd prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal zo zásady úspechu strán sporu, odvolací súd sa s týmto rozhodnutím v plnom rozsahu stotožnil. Čo sa týka skutočností uvádzaných žalobcom v podanom odvolaní, odvolací súd ich posúdením dospel k záveru, že tieto nemožno posudzovať ako skutočnosti odôvodňujúce zásah do rozhodnutia o trovách konania na základe úspechu strán sporu vo veci samej za použitia § 257 CSP.

17. Tvrdenie žalobcu (ako dôvod hodný osobitného zreteľa), že v rámci predbežného prerokovania nároku nedošlo k objasneniu situácie a zároveň vytvoreniu podmienok na mimosúdne urovnanie sporných nárokov, nakoľko bolo zásadným spôsobom v negatívnom zmysle ovplyvnené neznalosťou

rozhodujúcich skutočností, je zavádzajúce. V liste Generálnej prokuratúry SR zo dňa 16.05.2018 (odpoveď na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody) je konštatované, dokonca zvýraznené, že žalobca, ako obvinený proti uzneseniu o vznesení obvinenia nepodal sťažnosť, na základe čoho neexistuje nezákonné rozhodnutie, ani nezákonný postup. Preto podľa názoru odvolacieho súdu vo veci neboli zistené dôvody hodné osobitného zreteľa na strane žalobcu, ktoré by viedli k nepriznaniu nároku na náhradu trov konania úspešnému žalovanému.

18. Vychádzajúc z vyššie konštatovaného, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, spolu so závislým výrokom o nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie náležite aplikoval zásadu úspechu v konaní.

19. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s § 396 ods. 1 CSP, aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaný mal v odvolacom konaní plný úspech, preto mu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcovi. Už v predchádzajúcom bode bolo konštatované, že vo veci neboli zistené dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu § 257 CSP. O výške týchto trov bude rozhodnuté samostatným uznesením podľa § 262 ods. 1 CSP.

20. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
  - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
  - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
  - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
  - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
  - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)